

PREDGOVOR

Ovaj Priručnik predstavlja publikaciju koja treba da bude od pomoći i koristi za delatnost svih stručnih službi u organizacijama udruženog rada, gde te službe obavljaju poslove od bitnog značaja za rad i razvitak tih organizacija. Razume se ako one te poslove obavljaju uredno, blagovremeno i na način koji je u saglasnosti sa propisima o njihovom postojanju i delatnosti, i koji treba da budu što više usaglašeni sa uslovima i potrebama konkretne organizacije udruženog rada. Da bi se obezbedilo da stručne službe upravo ovako i na ovaj način budu organizovane i da ovako obavljaju svoje funkcije i zadatke angažovali smo poznate i istaknute stručnjake za pojedina pitanja koji su dali priloge za ovaj Priručnik. Ograničeni obim ove publikacije odredio je i širinu zahvata pitanja u svakom pojedinom prilogu, pa je zato ukazivano na najvažnije stvari, one koje su najčešće i najspornije u praksi pojedinih stručnih službi u organizacijama udruženog rada. Polazilo se od toga da kadrovi kojima je namenjen ovaj Priručnik već vladaju osnovnim pojmovima o stručnim službama u kojima rade i da im treba pružiti pomoć za bolji i efikasniji rad. I to u prvom redu onaj dnevni, ali i onaj dugoročniji o kome se često ne vodi dovoljno računa u radu stručnih službi.

Imajući u vidu ovakav zadatak i cilj Priručnika, u njemu je prvenstveno obrađeno šta, kako i kada treba da bude urađeno u okviru svake stručne službe. U ovom Priručniku je u prvom redu obrađena delatnost službi, i tehnologija rada. Prilikom obrade svake pojedine teme težište je stavljeno na poslove stručnih službi, na njihovo pripremanje i izvršavanje, na nadležnosti i način odlučivanja. Time se htelo da u svakom prilogu i u celini knjige, pored organizacije stručnih službi bude obrađeno funkcionisanje svake službe i to prvenstveno u samoj organizaciji udruženog rada, dakle, šta svaka od tih službi treba da radi, kako da radi, čime da se rukovodi, kako da evidentira i proverava svoj rad i rezultate toga rada. Dakle, jednom rečju, sam život i delatnost odgovarajuće stručne službe, vodeći računa posebno kako da to sve razumeju, budu obavešteni i kako da se odnose prema stručnim službama radni kolektivi u celini, čijem boljem radu treba da doprinesu sve stručne službe. Na taj način ova je publikacija dobila svoju specifičnost: ona je namenjena direktno stručnim službama u organizacijama udruženog rada, sa ciljem da pomogne radnicima u tim službama da sve njihove poslove što bolje i što kvalitetnije urade, ali i da omogućiti radnim ljudima i rukovodećim organima u organizacijama udruženog rada da se bolje upoznaju

sa radom i zadacima stručnih službi bez čije dobre i efikasne saradnje nije moguće obezbediti pune rezultate rada radnog kolektiva kao celine. Ova činjenica mora uvek da bude ideja vodilja svih radnika u svakoj stručnoj službi, ali i kriterijum gledanja na stručne službe od strane onih koji rade u neposrednoj proizvodnji, odnosno u osnovnoj delatnosti bilo koje organizacije udruženog rada. Ako i malo doprinese postizanju ovoga, ovaj Priručnik će ispuniti jedan od svojih ciljeva.

Ovaj Priručnik treba, u prvom redu, da bude od koristi stručnim službama u njihovom tekućem, svakodnevnom radu. U tom pravcu su i napisani prilozi u njemu. Međutim, imajući u vidu upravo naše sadašnje stanje, potrebno je da sve stručne službe u organizacijama udruženog rada, koristeći se i onim što je dato u ovom Priručniku, organizuju i uprave svoj rad u pravcu ostvarenja smernica i zadataka koji proističu iz samoupravnog programa stabilizacije. Notorno je da je u vezi programa stabilizacije znatan broj kritičkih osvrta upravljen na organizaciju i rad stručnih službi, ali je isto tako notorno da i stručne službe, dobrom organizacijom i uspešnim radom, mogu umnogome da doprinesu ostvarenju programa stabilizacije. U svetlosti ovoga, mislimo, treba sagledavati upravo savremene zadatke stručnih službi. One treba danas sve više, uz tekuće poslove, da doprinose prestrukturiranju i razvojnoj politici organizacija udruženog rada. U tome je njihov posebno aktuelan zadatak, o čijoj važnosti izgleda još nije dovoljno razvijeno saznanje i svest. Tome takođe treba da doprinese ovaj Priručnik koji će pomoći da se svestrano sagledaju sve stručne službe i da se njihov rad upravi da bude od koristi što efikasnijem radu celog radnog kolektiva i što većoj produktivnosti toga rada u celini organizacije udruženog rada.

Januar 1984.

REDAKTORI